

Lunastus Kristuksessa Jeesuksessa

- ”saavat lahjaksi vanhurskauden hänen armostaan **sen lunastuksen/sovitusuhrin** (kreik. *apolytrosis*) **kautta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa**”, (Room. 3:24)

Mitä ”**lunastus**” tarkoittaa?

- Lunastaa tarkoittaa ostaa vapaaksi maksamalla
- Esim. Israelilaiset ostettiin vapaaksi Egyptistä virheettömän Karitsan uhrilla
- Meidät on ostettu Kristuksen verellä vapaaksi synnin , perkeleen ja kuoleman vallasta:

Lunastettu (ostettu vapaaksi)
tarkoituksettomasta elämästä

- "Tiedättehän, ettei teitä **lunastettu** esivanhemmilta perimästäne tarkoituksettomasta elämästä millään katoavalla asialla, kuten hopealla tai kullalla. **Teidät lunastettiin Kristuksen arvokkaalla verellä, virheettömän ja tahrattoman karitsan verellä**". (1 Piet. 1: 18-19)

Jeesus on armonistuin

- Room. 3: 25 ”Kristuksessa Jeesuksessa, jonka Jumala on asettanut **armoistuimeksi**” (kreik. **”hilasterion” = sovittava uhri**)

Käytännön kehoitus: Astukaamme sen tähden rohkeasti **armon valtaistuimen** eteen, jotta saisimme armoa ja laupeutta, löytäisimme avun silloin kun sitä tarvitsemme. (Hepr. 4:16)

Armonistuin

- **kreik. ”hilasterion” (sovittava uhri)**
- **21 kertaa kaikista 27 esiintymisestä
kreikkalaisessa Vanhassa testamentissa
(Septuagintassa) sana viittaa ”armonistuimeen”
joka oli telttamajassa ja temppelissä, kaikkein
pyhimmässä liitonarkun kannella.**

Hepr. 9:3-5

- "Väliiverhon takana taas oli se osa teltasta, jota sanottiin kaikkein pyhimmäksi. ⁴Siellä oli kultainen suitsutusalttari ja kauttaaltaan kullattu liiton arkku. Arkussa oli kultainen manna-astia, lehteen puhjennut Aaronin sauva ja liiton merkiksi annettut laintaulut. ⁵Arkun yläpuolella kerubit, kirkkauden enkelit, varjostivat **kantta, jonka päällä sovitus tapahtuu.**"

- Synti – kuolema

kuolema (sijais-sovitus-uhri) – sovitus

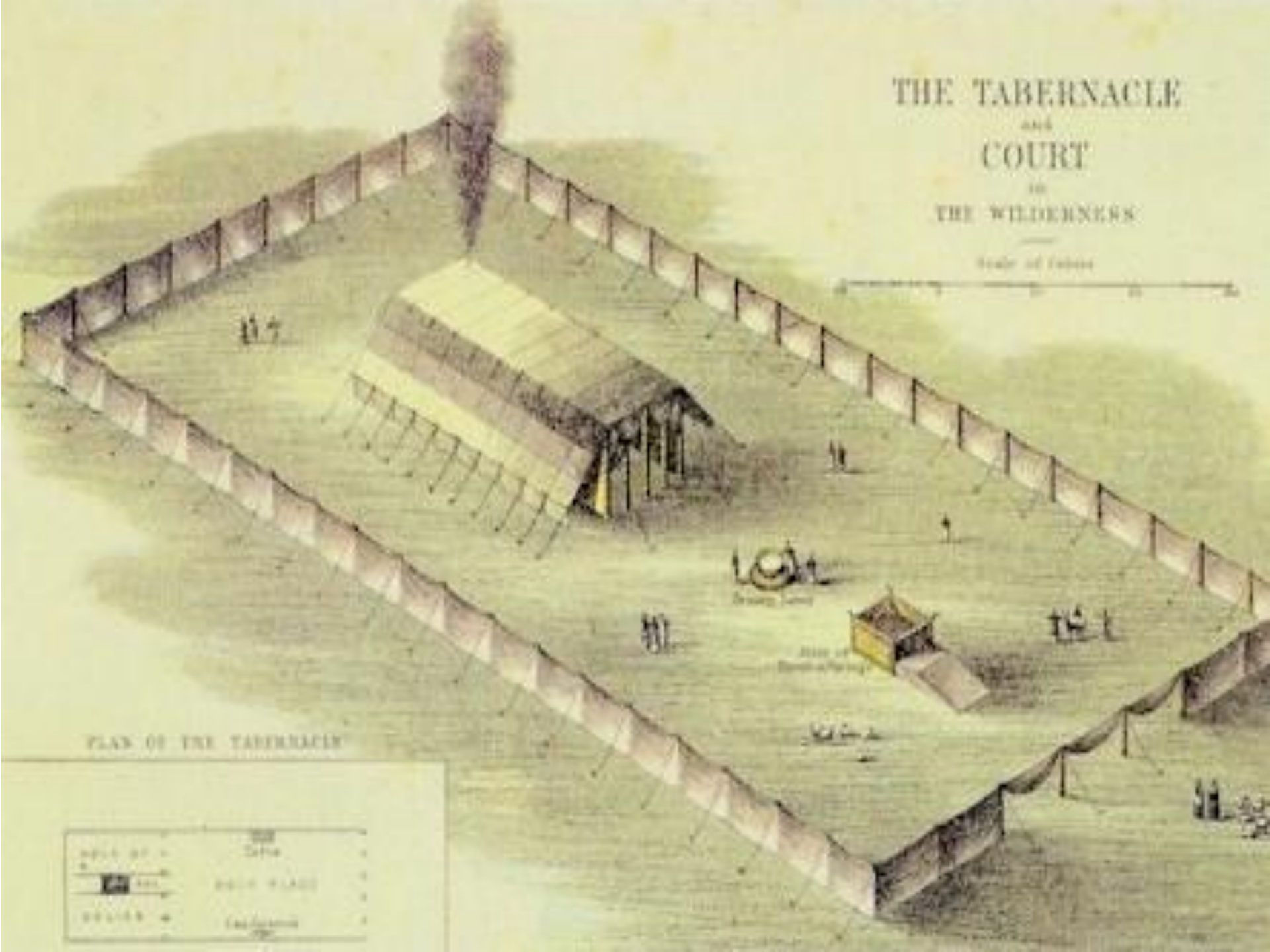
”Tämän jälkeen Aaron teurastakoon kansan syntiuhripukin, vieköön sen veren pyhäkön väliverhon taakse ja pirskestakoon verta liitonarkun kanteen ja arkun eteen samalla tavoin kuin sonnin verta.”

(3 Moos. 16:14-15)

”Veressä on elävän olennon elämänvoima. Minä itse olen määrännyt, että veri on tuotava alttarille teidän puolestanne tapahtuvaa sovitusta varten, sillä veressä oleva elämänvoima tuottaa sovituksen.” (3 Moos. 17:11)

”Lain mukaan melkein kaikki puhdistetaan verellä, eikä anteeksianto ole mahdollinen, ellei vuodateta uhrivertä.” (Hepr. 9:22)

Teltta
maja

Liiton
arkku

Jeesus on lopullinen sovitus-uhri
= armon istuin

- "Mutta Maria seiso i haudan edessä ulkopuolella ja itki. Kun hän näin itki, kurkisti hän hautaan ₁₂ ja **näki kaksi enkeliä** valkeissa vaatteissa **istuvan, toisen pääpuolella ja toisen jalkapuolella**, siinä, missä **Jeesuksen ruumis** oli maannut."
- (Joh. 20:11-12)

Jumala asetti suunnitelmaansa

- **”Jumala on asettanut armoistuimeksi”**
- Cranfield selittää ilmaisuuden tarkoittavan sitä, miten Jumalan iankaikkisessa suunnitelmassa Hän ”suunnitteli suuntaavansa omaa itseään kohtaan, poikansa persoonassa, sen vanhurskaan vihan täyden painon, jonka he (ihmiset) ansaitsivat” (Romans, 217)

Jumala asetti suunnitelmaansa

- **”Jumala on asettanut armoistuimeksi”**
- Voi myös tarkoittaa, että **Jumala asetti nyt armoistuimen** - Joka ennen oli telttamajan kaikkein pyhimmässä jonne vain ylipappi pääsi kerran vuodessa – kaikkien nähtäväksi ja saavutettavaksi Golgatalla.

Sovitus VT:ssa (3. Mooseksen kirja 16:14-16)

- »Ensin kuitenkin Aaron tuokoon esiin oman syntiuhrisonninsa ja toimittakoon sovitukset itsensä ja sukunsa puolesta. Teurastettuaan sonnin [12] hän vieköön väliverhon taakse täyden astiallisen hehkuvia hiiliä alttarilta Herran edestä sekä hienonnettua tuoksuva suitsuketta kummankin kouran täydeltä. [13] Hän heittäköön suitsukkeeseen Herran edessä hiilille, niin että sen savu peittää liitonarkun kansilevyn. Silloin hän ei kuole. [14] **Sitten hän ottakoon sonnin verta ja pirskeuttakoon sitä sormellaan kerran liitonarkun etureunaan ja seitsemän kertaa arkun eteen maahan.**

Sovitus VT:ssa (3. Mooseksen kirja 16:14-16)

- [15] »Tämän jälkeen **Aaron teurastakoon kansan syntiuhripukin, viekään sen veren pyhäkön väliverhon taakse ja pirskontakoon verta liitonarkun kanteen ja arkun eteen samalla tavoin kuin sonnin verta.** [16] Näin hän toimittakoon menot pyhäkön sisäosan puhdistamiseksi siitä epäpuhtaudesta, jonka israelilaiset ovat sille tuottaneet **rikkomuksillaan ja synneillään.** Saman hän tehköön koko pyhäkköteltalle, joka on heidän keskellään tullut epäpuhtaaksi heidän synneistään.

Armon valtaistuin Uudessa testamentissa on Jeesus itse. Käytännön johtopäätös on tämä:

- ”Astukaamme sen tähden rohkeasti **armon valtaistuimen** eteen, jotta saisimme armoa ja laupeutta, löytäisimme avun silloin kun sitä tarvitsemme.” (Hepr. 4:16)

Room. 3:25-26 Jeesuksen veren merkitys:

- uskon kautta hänen vereensä, osoittaaksensa vanhurskauttaan, koska hän oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit
26 jumalallisessa kärsivällisyydessään, osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa, sitä, että hän itse on vanhurskas ja vanhurskauttaa sen, jolla on usko Jeesukseen.

”uskon kautta hänen vereensä”

- Me uskomme Kristuksen sijais-sovittavaan uhriin Golgatalla.
- ”Ihmisten sovittaminen Jumalan kanssa tapahtui siten, että Jumala itsessään, sydämessään, ei lukenut ihmisille heidän syntejään, vaan antoi ne anteeksi, toisin sanoen antoi ihmisten synteihin kohdistuvan vihansa päättyä. Tätä Jumala ei tehnyt absoluuttisen vallantäyteytensä nojalla, vaan sen nojalla että Kristus välittäjänä puuttui asiaan, erityisesti sen ansiosta mitä Kristus teki ja kärsi. (Kristillinen dogmatiikka: Franz Pieper, siv. 450-451)

Raamatun oppi sovituksesta

- ”Tämä on Raamatun oppi Ihmiseksi tulleen Jumalan Pojan kautta tapahtuneesta maailman sovituksesta. Sovittaminen ei merkitse ihmisessä tapahtuvaa mielenmuutosta vaan tapahtumaa Jumalan sydämessä.” (Kristillinen dogmatiikka: Franz Pieper, siv. 450-451)
- Kun Jeesus uhrasi syntiuhrinsa, Jumalan oikeudenmukainen, vanhurskas viha syntistä ihmistä kohtaan loppui.

Jumalan viha

- ”**Jumala tuo ilmi vihansa.** Se iskee taivaasta kaikkeen rienaavaan ja väärään, jota ihmiset tekevät haudatessaan totuuden vääryyteen.” (UT2020, Room. 1:18)
- ”Joka uskoo Poikaan, sillä on iankaikkinen elämä; mutta joka ei ole kuuliainen Pojalle, se ei ole elämää näkevä, vaan **Jumalan viha pysyy hänen päällensä.**” (Joh. 3:36)

”Ihmiskunta ei kestä paljoakaan todellisuutta”

- ”Ihmiskunta ei kestä paljoakaan todellisuutta” (Eliot). Me kaikki järkyttyisimme, menettäisimme tasapainomme ja joutuisimme suunniltamme, jos näkisimme Jumalan kasvoista kasvoihin. Meidän täytyy jossakin määrin torjua hänet pois säilyttääksemme perustavan tasapainomme. Ero on vain siinä, missä kunkin yksilön kohdalla tämä tasapainokohta sijaitsee.” (Charles Taylor)

- "...jokaisella ihmisellä on myös jokin suhde Jumalaan ja tämä suhde määrää olennaisella tavalla hänen tapaansa jäsentää todellisuutta." (ApoWiki, A Secular Age (kirja))

Jumalan ja Karitsan tuleva vihan päivä

- ”Maan kuninkaat, suurmiehet ja sotapäälliköt, kaikki rikkaat ja mahtavat, kaikki orjat ja vapaat ihmiset kätkeytyivät luoliin ja vuorten rotkoihin. He pyysivät vuorilta ja kallioilta: »Kaatukaa päällemme ja **kätkekää meidät valtaistuimella istuvan katseelta ja Karitsan vihalta!**» Oli tullut heidän vihansa suuri päivä. Kuka olisi voinut pysyä pystyssä **tuon vihan edessä?**” (UT2020, Ilm 6:15-17)

”uskon kautta hänen vereensä”

- **”Millään tulkinnalla ei saisi minimoida viittausta vereen.** Se on kuvaava, fyysinen ja inkarnaatioon perustuva. Teologialla sijaissovittavasta sovituksesta joka **lahjoitti anteeksiantamuksen uhrin elämänveren perusteella** on **vahvat juuret Vanhassa testamentissa** (1 Moos. 9:4; 3 Moos. 17:11; 5 Moos 12:23 jne). Lisäksi tämä tukee Room. 3:24 (lunastuksen/sovitusuhrin (kreik. *apolytrosis*) ja 3:25 (armoistuin, kreik. *hilasterion*) tulkitsemista niiden uhreihin liittyvän taustaa vasten ja se myös kuvaa sitä Vanhan testamentin tuntemista minkä Paavali oletti kuulijoiltaan. Hänen hyvä sanomansa perustuu tukevasti noihin pyhiin kirjoituksiin (Room.1:2)” (Middendorf: Romans, 288)

Jumala jätti rankaisematta synnit

- **”koska hän oli jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit (Vanhan testamentin aikana) jumalallisessa kärsivällisyydessään”**(Room. 3:26)
- **”Paavali käyttää tässä yhteydessä ilmaisua jättänyt rankaisematta ennen tehdyt synnit** (engl. Passing over= jättää huomiotta/ohittaa) tarkkuuden vuoksi. Se, mikä todellisuudessa otti pois Vanhan testamentin pyhien synnit, oli Kristuksen veri. Siihen asti kun tuo veri oli todellisuudessa vuotanut, kaikki anteeksiantamus oli – tarkasti ottaen – paresis, huomitta jättämistä tai ohittamista.” (Lenski, Romans 261)

Jumala osoittaa vanhurskautensa

- Koska Jumala oli jättänyt rankaisematta synnit Vanhan testamentin aikana Hänen täytyy nyt osoittaa vanhurskauttaan.
- ”osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa”
- ”sitä, **että hän itse on vanhurskas**”
- ”**ja vanhurskauttaa sen, jolla on usko Jeesukseen.**”
- Jeesus Kristus sovitti sekä kaikki ihmiskunnan menneet että tulevat synnit Jumalan edessä

”osoittaaksensa vanhurskauttaan nykyajassa”

- ”Koko Paavalin argumentti, ja todellisuudessa koko pelastushistoria, liikkuu kohti ”Hänen vanhurskautensa osoittamista nykyajassa”. Paavalin erityinen pointti on, että 3:25 mainitut aikaisemmin ohitetut/huomiotta jätetyt synnit on nyt käsitelty tavalla joka muodostaa todistuksen Jumalan vanhurskaudesta. Se mikä nyt on eskatologisesti ilmoitettu/paljastettu (*pefanerootai* 3:21) on lunastus Jeesuksessa Kristuksessa ja Hänen verensä kautta tapahtuneen sovittavan uhrin julkinen tarjoaminen”

(Mendendorf, 290)

Roomalaiskirjeen avainsana: Jumalan vanhurskaus

- ”Se Jumalan vanhurskaus jota Hän vaatii tarkoittaa sitä vanhurskautta jonka hänen vanhurskautensa vaatii Häntä vaatimaan” (Mendendorf, 291)
- Mendendorf selittää: Paavali on osoittanut että Jumala ei ole epävanhurskas kun hän rankaisee vihassaan. (3:5)
Päinvastoin Hän on täysin johdonmukainen vanhurskaudessaan. Itse asiassa jos Hän ei osoittaisi vihaansa epävanhurskautta vastaan Hän osoittautuisi epäluotettavaksi, ei totuudenmukaiseksi ja epävanhurskaaksi. Tämä olisi vastoin sitä mitä on sanottu 3:2-4, jossa Jumalaa luonnehditaan uskolliseksi, todeksi ja vanhurskaaksi.